

„Bez Čech a Moravy byla bych jen chudou kněžnou“

(Marie Terezie)

Mezi absolutismem a občanskou revolucí

„Bez Čech a Moravy byla bych jen chudou kněžnou“

(MARIE TEREZIE)

Dlouhé období českých dějin od porážky českého stavovského povstání **v bitvě na Bílé hoře v roce 1620** až do vzniku **samostatného československého státu v roce 1918** je v obecném historickém povědomí stále vnímáno jako období pro vývoj českého národa málo pozitivní. Na jeho počátku stojí porážka stavovského zemského principu ve prospěch panovnického absolutismu a praktická ztráta české státní svrchovanosti ve prospěch právní unifikace nově vzniklého soustátí podunajské monarchie. Tato unifikace vyjádřená pevným postavením panovníka, monopolním postavením katolické víry a správní centralizací dovršenou v době tereziánské a josefínské se však ukazuje jako koncept dlouhodobě neudržitelný. V souvislosti s růstem ekonomické aktivity obyvatelstva, změně jeho sociální struktury a postupné nacionalizace je stále více patrné, že habsburská monarchie těžko hledá identitu pro sebe a pro své obyvatele. Řešení letitých problémů nepřináší v dlouhodobé perspektivě ani konstitucionalizace a přísliby dalších reforem. Její závěrečná fáze v době první světové války nepostrádá tragičností, ale ani naděje související se vznikem národních států na novém základě.